

– 2011. – Вип. 21.3. – С. 172-175.

2. Кабушкин Н.И. Основы менеджмента / Н.И. Кабушкин. – Минск : Изд-во "Новое знание", 2000. – 336 с.

3. Калина А.В. Организация и оплата труда в условиях рынка / А.В. Калина. – К. : Вид-во МАУП, 2003. – 312 с.

4. Качан Є.П. Управління трудовими ресурсами / Є.П. Качан. – К. : Вид. дім "Юридична книга", 2005. – 358 с.

5. Ряховская А.Н. Антикризисная

программа государства и социальная стабильность общества/ А.Н. Ряховская // Жилищно-коммунальное хозяйство. - 2009. - № 6. - С. 13.

6. Феклистов И.Ф. Инновационный менеджмент: учебник для вузов/ И.Ф. Феклистов. - СПб.: Политехника-сервис, 2010. - 489 с.

7. Державина И.А. Современный рынок образовательных услуг: подготовка специалистов в сфере инноваций/ И.А. Державина // Менеджмент инноваций. - 2008. - № 3. – С. 34 - 38.

*Рецензент д.е.н., доцент АБВ МВС України Фісун К.А.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Токмакова І.В.*

УДК 658.012.32

ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ЯК ІНТЕГРОВАНІЙ РЕЗУЛЬТАТ ВЗАЄМОДІЇ КОМПОНЕНТІВ УПРАВЛІННЯ

*Опікунова Н. В., доцент,
Гужва Ю. В., студентка,
Ключка Ю.С., студентка (ХНУБА)*

У статті розглянуто поняття «ефект», «ефективність» та їх вплив на управління підприємством. Досліджено схожість та відмінність понять. Також розглянуто термін «ефективність управління». Встановлено шляхи досягнення ефективного управління, вимоги до показників ефективності та їх види. Визначено проблеми, пов'язані з ефективністю управління у сучасних умовах. Надано практичні рекомендації щодо вдосконалення управлінських процесів.

Ключові слова: ефект, ефективність, управління підприємством.

ЭФФЕКТИВНОСТЬ УПРАВЛЕНИЯ КАК ИНТЕГРИРОВАННЫЙ РЕЗУЛЬТАТ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ КОМПОНЕНТОВ УПРАВЛЕНИЯ

*Опекунова Н. В., доцент,
Гужва Ю. В., студентка,
Ключка Ю. С., студентка (ХНУСА)*

В статье рассмотрены понятия «эффект», «эффективность» и их влияние на управление предприятием. Установлено сходство и отличие понятий. Также рассмотрен термин «эффективность управления». Установлены пути достижения эффективного управления, требования к показателям эффективности и их виды. Определены проблемы связанные с эффективностью управления в современных условиях. Предоставлено практические рекомендации по усовершенствованию управленческих процессов.

Ключевые слова: эффект, эффективность, управление предприятием.

EFFICIENCY GAINSCONTROL AS A RESULT OF INTERACTION INTNGRIROVANY MANAGEMENT COMPONENTS

*Opekunova N. V., assoc.
Guzhva Y. V., student,
Kliuchka Y. S., student (Kharkiv National University of Construction and Architecture)*

The article discusses the concept of "effect", "efficiency" and their impact on business management. Given morphological analysis of these concepts, established the similarities and differences between them. For example: the effect - the result, a consequence of any action, efficiency-choosing the right goals. But of the many definitions of the effect and efficiency can only talk about the absence of a unified approach to their determination. Results and effectiveness of

managerial work include the potential of employees, their ability to perform certain work. In the management process used: human, material, informational and financial resources, and depending on how skillfully and purposefully used, achieve a particular outcome. But do not forget that an important factor in the effectiveness of management is to increase the qualifications of the personnel manager, and well-chosen production strategy will provide the desired volume of sales and the corresponding profit.

Keywords: effect, efficiency, company's management.

Постановка проблеми та її зв'язки з науковими та практичними завданнями. У сучасних умовах ринкової економіки для будь-якого підприємства важливе місце займають показники, які оцінюють його діяльність, до яких відносяться ефективність та результативність. Ефективність є однією з головних характеристик результативності управління діяльністю підприємства. На результати діяльності підприємства впливає багато різноманітних факторів. Всі вони взаємодіють, тому виникає необхідність оцінки ефективності управління, як інтегрованого результату взаємодії компонентів управління, що зумовлює необхідність її детального вивчення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню поняття ефективності присвячено праці зарубіжних та вітчизняних вчених, серед яких П. Друкер [1], Куценко А. В. [2], Яценко О. І. [3], Дудукало Г. О. [4], Дейнеко О. А. [5], Каплан Р. С. [6], Д. Хан [7] та інші.

Виділення невирішених частин загальної проблеми. У працях зазначених авторів розглянуто поняття «ефективності управління», але всі вони не дійшли до загального результату. Саме тому це потребує подальшого дослідження та аналізу ефективності управління як інтегрованого результату взаємодії компонентів управління.

Формування цілей статті. Мета роботи полягає в аналізі визначень термінів «ефект» та «ефективність» різними авторами, а також у розробці теоретичних положень і практичних рекомендацій щодо визначення терміну «ефективності управління підприємством», а також необхідності розглядати це поняття як інтегрований результат взаємодії компонентів управління.

Вклад основного матеріалу дослідження. Багато авторів в своїх роботах розглядають поняття «ефект». Для аналізу їхньої думки розглянемо табл. 1, в якій представлені деякі з них.

Таблиця 1

Морфологічний аналіз поняття «ефект»

Автор	Поняття
Каплан Р. С. [6]	Ефект – результат, наслідок яких-небудь дій.
Иванов А. П. [10]	Ефект – корисний результат виражений у вартісній оцінці.
Гавриленко В. М. [11]	Ефект – це результат, наслідок яких-небудь причин, дій, господарських заходів (уведення нової техніки та інвестиційних проектів, реалізація господарського рішення, здійснення природоохоронних заходів).
Куценко А.В. [2]	Ефект – це абсолютний показник результату будь-якої дії чи діяльності.

Виходячи з наданих понять у табл.1, можна трактувати ефект, як безпосередньо досягнутий або отриманий результат від здійснення певного виду діяльності, процесу, явища або будь-якої іншої взаємодії взагалі.

З категорією «ефект» дуже тісно пов'язане поняття «ефективність», але їх необхідно чітко

розрізняти так як, ефект – це результат, наслідок якої-небудь дії. Отриманий результат може бути як позитивним, так і негативним. А ефективність – характеризується результативністю роботи підприємства й рентабельністю його капіталу.

Розглянемо що розуміють під поняттям «ефективність» різні автори, наведені у табл. 2.

Таблиця 2

Морфологічний аналіз поняття «ефективність»

Автор	Трактування поняття ефективність
Яценко О. І. [3]	це відносний показник результативності і він може бути тільки позитивною величиною;
П. Друкер [1]	Наслідок того, що «правильно створюються потрібні речі»;
Д- Хан [7]	Уміння правильно робити намічене, уміння правильно намітити;
Иванов А. П. [10]	Внутрішня ефективність, економічність, що вимірює найкраще використання ресурсів зовнішня ефективність, що вимірює досягнення цілей підприємства, економічність, що відбиває характеристики взаємин із зовнішнім середовищем.

Наведені вище визначення різних авторів свідчать про відсутність єдиного підходу до категорії ефективність. Узагальнюючи надані трактування понять ми пропонуємо наступне визначення: ефективність – це досягнення позитивних результатів з мінімально можливими витратами.

Багато авторів збігаються в тому, що система показників ефективності повинна давати всебічну оцінку використання всіх ресурсів підприємства й містити всі загальноекономічні показники [4].

Система показників ефективності повинна [5]:

- відображати витрати всіх видів ресурсів, споживаних підприємством;
- створювати передумови для виявлення резервів підвищення ефективності проведення;

- стимулювати використання всіх резервів, наявних на підприємстві;
- забезпечити інформацією щодо ефективності проведення аналізу всі ланки управлінської ієрархії;
- виконувати критеріальну функцію, тобто для кожного з показників повинні бути визначені правила інтеграції їх значень.

Підприємство є відкритою системою, яка взаємодіє із зовнішнім середовищем, тому оцінювання ефективності управління підприємством має проводитися на основі оцінок зовнішньої та внутрішньої ефективності управління.

Оцінювання внутрішньої ефективності управління підприємством має ґрунтуватися на узагальненій оцінці ефективності за окремими елементами, що складають цілісну систему управління підприємством. Види цих показників зображено на рис. 1.

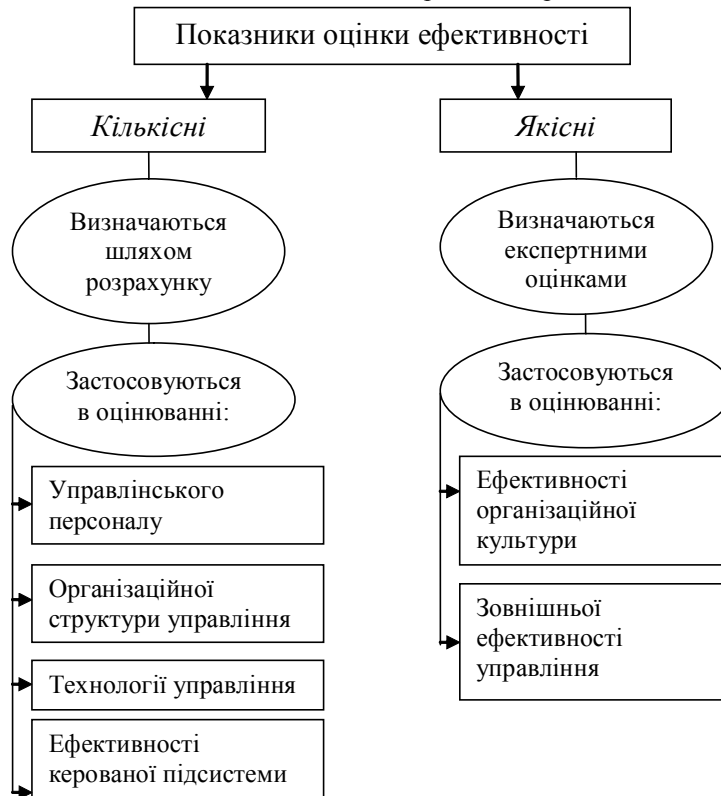

Рис. 1. Види показників оцінки ефективності управління підприємством [Розробка авторів]

Кількісні та якісні показники мають встановлюватися не менш ніж за два звітних періоди, що дає можливість визначити їх констатуюче значення та динаміку з метою врахування чинника часу при оцінюванні ефективності управління підприємством. Щоб повноцінно проаналізувати діяльність підприємства, зробити вірні висновки про його стан, необхідно розглядати всі показники в сукупності. Адже якщо той або інший показник залежить від іншого прямо або побічно, його значення змінюється. Показники,

що характеризують підприємство, необхідно аналізувати як порівняльну динаміку. Оптимальним періодом для порівняння показників вважається відрізок часу 3-5 років. Саме за цей час можна чітко відстежити ту або іншу динаміку, виявити певні закономірності й сформулювати план дій по усуненню відхилень [4].

Інший зміст вкладається в поняття "ефективність управління", що пов'язане, насамперед, із співзвучністю термінів "ефект" і "ефективність"

Ефект - це підсумок, результат діяльності, а ефективність - здатність отримати ефект, робити дії і характеризується відношенням ефекту до витрат ресурсів, що забезпечили отримання ефекту [6]. Управління — це процес впливу однієї особи на іншу відповідно до поставлених завдань [7].

Поняття «ефективність управління», так само як і «якість управління», не отримало поки що чіткого визначення і тлумачення ні в науковій літературі, ні в практиці управління. Спостерігається лише змішування й ототожнення цих близьких за етимологією, але відмінних за змістом понять. Куценко А. В. зводить ефективність управління до результативності роботи всього трудового колективу організації, системи заходів, які є наслідком окремих зусиль керівника і спеціалістів. Хан. Д оцінює ефективність управління як уміння правильно намітити, що робити.

Результати та ефективність управлінської праці в підсумку залежать від багатьох умов і передумов. До їх числа відносяться потенціал співробітників, їх здатність виконувати певну роботу, засоби виробництва, культура організації. Вони значною мірою залежать і від особистості самого керівника, його авторитету, стилю роботи тощо. Тому всі ці фактори діють спільно, в інтеграційній єдності [8].

Ефективність управління - це результативність функціонування системи та процесу управління як взаємодії керованої і керуючої систем, тобто інтегрований результат взаємодії компонентів управління.

На основі аналізу результатів наукових досліджень вчених [8,9,10] визначимо шляхи підвищення ефективності управління керівників та спеціалістів на підприємстві, що наведені на рис.2.

Рис. 2. Шляхи досягнення ефективності управління [Розробка авторів]

Таким чином, існує велика кількість шляхів і методів підвищення ефективності управління на підприємстві. Важливим моментом в ефективності управління є вдосконалення управлінської стратегії [11]. Проте будь-якому керівнику важливо усвідомлювати, що найбільша ефективність управлінської діяльності буде досягнута в тому випадку, коли будуть застосовуватися різноманітні методи в комплексі з урахуванням цілей та стратегії розвитку підприємства.

Висновки даного дослідження і перспективи подальших робіт у цьому напрямку. Будь-яке підприємство прагне до підвищення ефективності своєї діяльності, однак тільки розуміння того, від чого залежить ця ефективність, може привести до позитивних результатів. В економічному змісті під ефективністю розуміється максимально оптимальне використання всіх ресурсів підприємства. Правильно обрана стратегія виробництва і належні обсяги випуску продукції забезпечать бажаний обсяг реалізації і відповідні

прибутки.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Друкер П. Ф. Управление, нацеленное на результаты / Друкер П. Ф.; пер. с англ. – М. : Прогресс, 2002. – 200 с.
2. Куценко А. В. Організаційно-економічний механізм управління ефективністю діяльності підприємства споживчої кооперації України: монографія / А. В. Куценко. – Полтава:РВВ ПУСКУ, 2008. – 205 с.
3. Яценко О. І. Економічні та соціальні аспекти оцінки ефективності / О. І. Яценко, О. П. Романюк // Науковий вісник НЛТУ України. – 2008. – Вип. 18.6 – С. 237–238.
4. Дудукало Г. О. Аналіз методів оцінювання ефективності управління діяльністю підприємства // НТУУ «КПІ», 2013 – С. 2-3, 9
5. Dejeko O. A. Efficiency and quality of management of the machine-building enterprise / O.A. Dejeko. — Moscow: Mechanical engineering, 2006. — 24 p.

6. Каплан Р. С., Нортон Д. П. Сбалансированная система показателей. От стратегии к действию / Каплан Р. С., Нортон Д. П. – М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2004. – 320 с.

7. Хан Д. Планирование и контроль: концепция контроллинга / Хан Д.; пер. с нем. – М.: Финансы и статистика, 2004. – 800 с.

8. Менеджмент : учебн. пособ. для вузов / авт. кол. Е. М. Коротков, А. А. Беляев, М. Б. Жернакова и др.; ред. Е. М. Короткова. – М.: ИНФРА-М, 2003. – 224 с.

9. Уткин Е. А. Курс менеджмента : учебник для вузов / Уткин Е. А. – М. : Изд. "Зеркало", 2001. – 448 с.

10. Иванов А. П. Менеджмент : учебник / Иванов А. П. – СПб.: Изд. Михайлова В. А., 2002. – 440 с.

11. Менеджмент : конспект лекций / сост. В. М. Гавриленко. – М.: Приор, 2004. – 160 с.

*Рецензент д.е.н., професор ХНУБА Дороніна М.С.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Уткіна Ю.М.*

УДК 631.162

УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

*Опікунова Н. В., доцент,
Лопата В. Г., студентка (ХНУБА)*

У статті розглядається питання управління прибутком підприємства. Прибуток є остаточною грошовою оцінкою виробничої та фінансової діяльності підприємства. Забезпечення ефективного управління результатом діяльності підприємства призводить до позитивної динаміки прибутку. Велику роль в механізмі управління прибутком відіграє система управління прибутком. Її організаційна складова - це взаємозалежна сукупність внутрішніх структурних служб і підрозділів підприємства, які забезпечують розробку і прийняття управлінських рішень щодо формування прибутку і несуть відповідальність за результати цих рішень.

Ключові слова: прибуток, формування прибутку, управління прибутком, функції прибутку.

УПРАВЛЕНИЕ ПРИБЫЛЬЮ ПРЕДПРИЯТИЯ

*Опекунова Н. В., доцент,
Лопата В. Г., студентка (ХНУСА)*

В статье рассматривается вопрос управления прибылью предприятия. Прибылью является окончательная денежная оценка производственной и финансовой деятельности предприятия. Обеспечение эффективного управления результатом деятельности предприятия приводит к положительной динамике прибыли. Большую роль в механизме управления прибылью играет система управления прибылью. Это взаимосвязанная совокупность внутренних структурных служб и подразделений предприятия, которые обеспечивают разработку и принятие управленческих решений по формированию прибыли и несут ответственность за результаты этих решений.

Ключевые слова: прибыль, формирование прибыли, управление прибылью, функции прибыли.

PROFIT MANAGEMENT COMPANY

*Opikunova N. V., docent,
Lopata V. G., student (Kharkov National University of Construction and Architecture)*

The article considers the question of profit management company. This is a very important topic, because the profit plays a leading role in the financial management system of any activity. And profit is the most desired result of hard work of the enterprise. Ensure effective management of economic categories leads to positive dynamics of profit. Dictionary of Economics shows profit as the ultimate monetary value of production and financial performance and is the most important indicator of the financial results of the company. The major role in the mechanism of profit management plays the system of profit management. This is the interdependent set of internal divisions that are responsible for the development and management decisions and are responsible for it. That is why we need to analyzed the necessary parts arrived, such as the notion of the profit, profit function, generation of profits, classification of profits internal and external factors influence on it.

Keywords: profit, generation of profits, revenue management, profit functions.

Постановка проблеми та її зв'язки з є складною категорією та важливим показником науковими чи практичними завданнями. Прибуток діяльності любого підприємства. Значення прибутку,